

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2620/2560

นายอดิศร์ บุนหา ในฐานะผู้จัดการมรดก ของนายสา บุนหา กับพวกโจทก์ นายประยงค์ บุญสูงจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1381

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ทั้งสองมิได้ฟ้องและให้การแก้ฟ้องแย้งว่า ได้สิทธิครอบครองที่ดินพิพาทมาโดย
การครอบครองที่ดินพิพาทแทน จ. แล้วแย้งการครอบครองโดยบอกกล่าวเปลี่ยนลักษณะการยึดถือ
ไปยัง จ. ว่าไม่มีเจตนายึดที่ดินพิพาทแทน จ. ต่อไป คดีจึงไม่มีประเด็นว่า โจทก์ทั้งสองได้บอกกล่าว
เปลี่ยนลักษณะการยึดถือไปยัง จ. บิดาจำเลยตาม ป.พ.พ. มาตรา 1381 หรือไม่ การที่ศาลล่าง
ทั้งสองหยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นวินิจฉัยจึงเป็นการวินิจฉัยนอกเหนือไปจากประเด็นตามคำฟ้อง
และคำให้การแก้ฟ้องแย้งของโจทก์ทั้งสอง ทั้งมิใช่ปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของ
ประชาชน ศาลจะยกขึ้นวินิจฉัยเองไม่ได้ และเมื่อข้อเท็จจริงยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8
โดยโจทก์ทั้งสองมิได้แก้ฎีกาว่า ส. บิดาโจทก์ที่ 2 เข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยอาศัยสิทธิ
ของ จ. หรือบริษัท ร. แล้วโจทก์ที่ 2 เข้าครอบครองที่ดินพิพาทต่อเนื่องมาจาก จ. จึงเป็น
การครอบครองแทน จ. บิดาจำเลยด้วย โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีสิทธิในที่ดินพิพาทจำเลยในฐานะ
ทายาทโดยธรรมของ จ. ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท จึงมีอำนาจฟ้องแย้งให้ขับไล่โจทก์ทั้งสอง
และบริวารออกจากที่ดินพิพาทได้

คำพิพากษา

โจทก์ทั้งสองฟ้องขอให้พิพากษาว่า ที่ดินหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 824
เนื้อที่ 13 ไร่ 13 ตารางวา และเลขที่ 825 บางส่วน เนื้อที่ 40 ไร่เศษ ตามแผนที่ท้ายคำฟ้อง
กองมรดกของนายสาและโจทก์ที่ 2 มีสิทธิครอบครอง ให้ถือเอาตามคำพิพากษาแทน
การแสดงเจตนาของจำเลยไปดำเนินการขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพังงา สาขาตะกั่วป่า แก้ไข
หรือออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 824 เนื้อที่ 13 ไร่ 13 ตารางวา
และเลขที่ 825 บางส่วน เนื้อที่ 40 ไร่เศษ ให้แก่กองมรดกของนายสาและโจทก์ที่ 2 และห้ามจำเลย
และบริวารของนายจุติเข้ามาขัดขวางหรือรบกวนการครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอีกต่อไป
จำเลยให้การขอให้ยกฟ้องและฟ้องแย้งขอให้บังคับโจทก์ทั้งสองร่วมกันรื้อถอนเสาปูนและ
ลวดหนามซึ่งปักไว้ตามแนวที่ดินของนายสาและโจทก์ที่ 2 แยกที่ดินออกจากที่ดินของจำเลย
และบริวารของนายจุติ และขอให้จำเลยและบริวารเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับที่ดินอีกต่อไป
โจทก์ทั้งสองให้การแก้ฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องแย้ง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า โจทก์ทั้งสองเป็นผู้มี
สิทธิครอบครองที่ดินพิพาทบริเวณรอบเส้นสีเขียวในแผนที่พิพาท เนื้อที่ 50 ไร่ 61 ตารางวา ใน
ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 824 และ 825 ตำบลโคกเคียน อำเภอ
ตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ห้ามจำเลยและบริวารเข้าเกี่ยวข้อง กับให้ยกฟ้องแย้งจำเลย
ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งฟ้องโจทก์และฟ้องแย้งในศาลชั้นต้นให้เป็นพับ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์
ภาค 8 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า
ข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่คู่ความมิได้โต้แย้งกันในชั้นนี้ฟังเป็นยุติได้ว่า ที่ดินพิพาทเนื้อที่ 50 ไร่ 61
ตารางวา บริเวณรอบเส้นสีเขียวในแผนที่พิพาท อยู่ในเขตที่ดินหนังสือรับรองการทำประโยชน์

(น.ส. 3 ก.) เลขที่ 824 และ 825 ตำบลโคกเคียน อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ที่มีชื่อนายจตุ บิดา จำเลยซึ่งถึงแก่ความตายไปแล้วเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง ตามสำเนาหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เดิมนายสา บิดาโจทก์ที่ 2 เป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ต่อมานายสาถึงแก่ ความตายเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2546 หลังจากนั้นโจทก์ที่ 1 เป็นผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาล และโจทก์ที่ 2 ได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทต่อเนื่องมาตลอด ครั้นปลายปี 2549 โจทก์ที่ 2 นำรถตักเข้าไปตัดดิน หินและทรายในที่ดินพิพาทไปจำหน่าย จำเลยในฐานะ ทายาทโดยธรรมของนายจตุมอบอำนาจให้นายชัยพลฤกษ์ ไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานี ตำรวจภูธรตะกั่วป่าให้ดำเนินคดีแก่โจทก์ที่ 2 กับพวกในข้อหาบุกรุกและลักทรัพย์ คดีมีปัญหาต้อง วินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ว่า ที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ทั้งสองหรือจำเลย เห็นว่า คดีนี้ โจทก์ ทั้งสองฟ้องและให้การแก้ฟ้องแย้งของจำเลยอ้างว่า นายจตุไม่เคยเข้าครอบครองทำประโยชน์ใน ที่ดินพิพาท นายสาและโจทก์ทั้งสองได้สิทธิครอบครองที่ดินพิพาทโดยเข้าแย่งการครอบครองที่ดิน พิพาทจากนายจตุ โดยนายสาและโจทก์ทั้งสองเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาตั้งแต่ปี 2524 นายสาและโจทก์ทั้งสองครอบครองที่ดินพิพาทเพื่อตน ไม่เคยขออนุญาตนายจตุและไม่ได้ ครอบครองที่ดินพิพาทแทนนายจตุ เมื่อโจทก์ทั้งสองมิได้ฟ้องและให้การแก้ฟ้องแย้งว่า ได้ สิทธิครอบครองที่ดินพิพาทมาโดยการครอบครองที่ดินพิพาทแทนนายจตุ แล้วแย่งการครอบครอง โดยบอกกล่าวเปลี่ยนลักษณะการยึดถือไปยังนายจตุว่าไม่มีเจตนายึดที่ดินพิพาทแทนนายจตุต่อไป คดีจึงไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า โจทก์ทั้งสองได้บอกกล่าวเปลี่ยนลักษณะการยึดถือไปยังนาย จตุบิดาจำเลยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1381 หรือไม่ การที่ศาลล่างทั้งสอง หยิบยกประเด็นดังกล่าวขึ้นวินิจฉัย จึงเป็นการวินิจฉัยนอกเหนือไปจากประเด็นตามคำฟ้องและ คำให้การแก้ฟ้องแย้งของโจทก์ทั้งสอง ทั้งไม่ใช่ปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของ ประชาชน ศาลจะยกขึ้นวินิจฉัยเองไม่ได้ คำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 8 ในข้อนี้ จึงไม่ชอบและเมื่อข้อเท็จจริงยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 โดยโจทก์ทั้งสองมิได้แก้ฎีกา ว่านายสาบิดาโจทก์ที่ 2 เข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยอาศัยสิทธิของนายจตุหรือบริษัท เรือชุดแร่บุญสูง จำกัด แล้วโจทก์ที่ 2 เข้าครอบครองที่ดินพิพาทต่อเนื่องมาจากนายสาจึงเป็น การครอบครองแทนนายจตุบิดาจำเลยด้วย โจทก์ทั้งสองจึงไม่มีสิทธิในที่ดินพิพาทจำเลยในฐานะ ทายาทโดยธรรมของนายจตุผู้มียุติครอบครองที่ดินพิพาท จึงมีอำนาจฟ้องแย้งให้ขับไล่โจทก์ ทั้งสองและบริวารออกจากที่ดินพิพาทได้ ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้อง ด้วย ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น พิพากษากลับเป็นว่า ให้โจทก์ทั้งสองร่วมกันรื้อถอนเสาปูนและ ลวดหนามออกจากที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ก.) เลขที่ 824 และ 825 ตำบล โคกเคียน อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ห้ามโจทก์ทั้งสองและบริวารเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับที่ดินทั้งสอง แปลงดังกล่าวอีกต่อไป ยกฟ้องโจทก์ทั้งสอง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามชั้นศาลตามฟ้องโจทก์ทั้งสอง และฟ้องแย้งของจำเลยให้เป็นพับ

องค์คณะ

ชลีศรี สวัสดิทัต · วีรา ไวยหงษ์ รินทร์ศรี · รังสรรค์ ดวงพัตรา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2620/2560>